

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 79. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848630000/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Midler for at kunne optræde med Pragt. Da han skulde sejle ind til Konstantinopel for at besøge Kejser Kyrialax, laa han en halv Maaned uden for Byen og ventede paa Bør. Ikke fordi han ikke sagtens kunde bruge den Vind, der daglig blæste; den vilde med Lethed have kunnet ført ham til Maalet. Men han afventede en ganske speciel Vind, der skulde tillade ham at sætte de kostelige Sejl paa en saadan Maade, at de kunde vise sig i den mest flatterende Vinkel for Byzantinernes Øjne, naar Flaaden nærmede sig Staden. Da han endelig naaede frem og skulde til at holde sit Indtog, bød han sine Mænd, at de skulde ride stateligt ind i Borgen uden at vise nogen Forundring over alle de nye og sjældne Ting, de saa. Sin Hest havde han ladet sko med Guld, og han magede det saaledes, at en Sko faldt af paa Gaden. Men ingen af hans Mænd maatte se sig tilbage efter den. Denne Konge, siger Kinck, blev ifølge Kongesagaen for alle Tider norsk Fyrstideal, og han beskriver, hvorledes netop disse Karaktertræk naar det fuldkomne under Norges store Konge *Haakon IV Haakonsson* med hans Svagheit for Titler, for Optog, for Processioner, hans Pragtsyge, hans Selvbeskuelse. Karakteristisk er hans Forhold til Udlandet, hans pragtfulde, men fuldstændig formaalsløse overordentlige Gesandtskaber. „Og han sender sin datter Kristina avsted at gifte sig med en prins eller konge i Spanien — han visste ikke saa noie med hvem, men én derute skulde hun ha!“

Hamsun skriver jo ikke om Konger. Men en af hans mange Skikkelser er Landstrygerfyrsten *August*. August skulde engang, sammen med Vennen *Edevard*, holde sit Indtog i Polden. Inden de gik ind i Bygden, bandt de hver et rødt Silkeskærf om Livet, og August trak to Cigarer op af Lommen, købt til Anledningen for længe siden. Dem skulde de ryge paa, mens de kom vandrende, og naar de kom forbi Sogneraadsformandens Hus, skulde de efter Augusts Instruks dampe *storvejes*.

Naturligvis er August i sin Helhed ikke nogen gyldig Repræsentant for den norske Psyke, og nævnte man kun dette ene Træk, kunde det afvises som tilfældigt. Imidlertid er det ikke for meget

sagt, at denne bedaarende, dybt menneskelige Trang til at ville imponere er et Hovedtema for den Hamsunske Underfundighed. Med vidunderligt Lune og magesløst Koketteri *spiller* han paa disse samme Nationalsvagheder, som den skeptiske Kinck *haaner* de middelalderlige Konger for.

Alle hans Helte gaar rundt og brisker og brasker sig, trækker Guldure op af Lommerne og smælder med Kapslerne. Løjtnant Glahn — selv *Glahn* — gaar i Maanedsviis paa Sirilund og venter paa Postskibet blot for en eneste Gang at kunne vise sig for Edvarda i Uniform. Og Storkøbmanden *Holmengraa* — ja, han tabte ikke nogen Hestesko af Guld, men engang tabte han af Vanvare et fingeret Telegram, som handlede om et ubetydeligt Tilgodehavende paa en 50,000 Daler!

Hvori ligger da denne mærkelige Nationalegenskab, hvorfor praler alle disse Nordmænd, lige fra den gamle Kong Sigurd Jorsalfar til den moderne Stodder August, saavel paa Norges som paa egne Vegne?

Kinck kalder det en Folkesvaghed, *denne usikkerhet utadtil, denne svake evne i selvvurdering*, men finder, at det er et let forklarligt Træk ved Stammer, som fra Taageverdenen kryber frem i Solen.

Dette Signalement fører lige over i *Komplekset*, thi hvad er vel dette andet end en national Usikkerhed og vaklende Selvvurdering, som raaber paa Stimulanser?

Og er det ikke let forstaaeligt? Et stærkt og begavet Folk voksede i Middelalderen frem og blev til et Kongerige. Men det var samtidig Verdens nordligste Nation, geografisk handicappet i sin Isolation, sin Fjernhed fra de sydlige Kulturlande. Naar man véd, hvilke Begreber endnu den Dag i Dag Italienerne, ja Parisere kan have om Norden, fatter man da ikke Sigurd Jorsalfar og Haakon Haakonsson, der lige over for Sydens Rigdom og Pragt skulde repræsentere og hævde det mørke, det fattige og — fremfor alt — det upaaagtede Norge? Er det ikke saa temmelig oplagt, at der, fra det Øjeblik da Norge traadte i Forbindelse med Verden, i de